Σημείωμα Σύνταξης

Το ξυλάρμενο καράβι

«...Γεννηθήκαμε σε εποχές εθνικών καταστροφών, μεγάλων περιπετειών, πολέμων. Αυτό ήταν μια ατυχία και μια τύχη. Τα χρόνια αυτά ήταν ένα ανεπανάληπτο σχολείο για όσους ήθελαν να διδαχθούν. Σφυρηλατηθήκαμε με αντοχές και αντιστάσεις. Περνώντας μέσα από συμπληγάδες συνειδητοποιήσαμε ποια είναι και ποια πρέπει να είναι η μοίρα αυτού του τόπου. Τότε πιστεύαμε ότι η Ελλάδα είναι ένα ξυλάρμενο καράβι, που δεν μπορούσε να πετάξει στη θάλασσα τη σαβούρα του. Το πρόβλημα για όλους μας είναι πρόβλημα επιλογής και στάσης. Να βολευτείς με τη σαβούρα ή να τη δείξεις και να την καταγγείλεις;...»

Μάριος Πλωρίτης

Μαθήματα Δημοκρατικής Συνείδησης, Ορθολογισμού, Ελληνικής Παιδείας και, κυρίως, Ήθους μας έδιδε επί δεκαετίες ο Μάριος Πλωρίτης που έφυγε πλήρης ημερών. Με τον πληθωρικό, ανεπανάληπτο λόγο του συχνά έγραφε όσα οι άλλοι δεν τολμούσαν ή δεν μπορούσαν.

Η σημερινή γενιά δεν ζει σε ξυλάρμενο καράβι. Ταξιδεύει όμως σε πελάγη αφιλόξενα, με νέες περιπέτειες, όπου οι Λαιστρυγόνες και οι Σειρήνες δεν λείπουν και η σαβούρα απόμεινε. Οι σχέσεις Πολιτείας και πολιτών δεν βρίσκονται στο καλύτερο επίπεδο. Αναζωπυρώνονται εμπειρίες αναξιοπιστίας, απαξίωσης, υποσχέσεων που έμειναν ανεκπλήρωτες, αλλά και ωχαδερφισμού, διαφθοράς, ανεντιμότητας, που δεν μπορεί να απαλείψει η Ευρωπαϊκή πορεία της χώρας. Αδρά παραδείγματα αποτελούν τα προβλήματα Υγείας και Παιδείας.

Να θυμηθούμε πως ξεκίνησε το ΕΣΥ και πως παγίδευσε τον ιατρικό κόσμο της χώρας. Ένας εκ των ιδρυτών του παραδέχθηκε δημόσια, προ ετών, ότι το ΕΣΥ δεν έχει δικαιωθεί, διότι δεν του επέτρεψαν να ωριμάσει. Ποιοι; Μα οι ίδιοι που το απαξίωσαν. Η Παιδεία απορροφά το χαμηλότερο ποσοστό επί του ΑΕΠ μεταξύ των χωρών της κοινότητας. Για την έρευνα διατίθεται ποσοστό υποτριπλάσιο του μέσου όρου των χωρών αυτών. Πριν από δώδεκα χρόνια, ο τότε Αντιπρύτανης Οικονομικών του Πανεπιστημίου Αθηνών συνεχάρει δημοσία την Πανεπιστημιακή Πνευμονολογική Κλινική, διότι -μεταξύ πολλών- το αίτημά μας προς την ΕΕ για την ανάπτυξη ενός συγχρόνου Κέντρου Λειτουργικών Δοκιμασιών της Αναπνοής θεωρήθηκε πλήρες και εγκρίθηκε πρώτο από το Πρυτανικό Συμβούλιο. Ογκώδης φάκελος με όλα τα δικαιολογητικά εστάλη στη Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας για την «τυπική υπογραφή». Και εκεί απορρίφθηκε. Δεν μάθαμε ποτέ το γιατί. Τη χρονιά εκείνη η χώρα μας απορρόφησε από το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης μόνο το 10% των πόρων.

Οι αντιδράσεις για την αναθεώρηση του άρθρου 16 είναι, προφανώς, η κορυφή του παγόβουνου, διότι έπεται και το Νομοσχέδιο για τη λειτουργία των ΑΕΙ. Και τα δυο συνεκτιμώνται κάτω από προοπτικές όχι ευοίωνες. Η Πανεπιστημιακή Κοινότητα δεν εμπιστεύεται την Πολιτεία και φοβάται ότι θα μπει ακόμα πιο βαθειά στο τέλμα, μέσα στο οποίο επέτρεψε να ανθήσουν πολλά άνθη του κακού. Προσαρμόσθηκε τόσο ώστε να μάχεται και να αντιδρά μόνο για να διατηρήσει τα προνόμια που απέσπασε και κυρίως το Μονοπώλιο. Ο καθαρός και μεστός λόγος για την ανάπτυξη, τον εκσυγχρονισμό και την αυτοτέλεια των ΑΕΙ επικαλύπτεται από λαϊκισμούς, πολιτικές σκοπιμότητες και εκτεταμένη ιδιοτέλεια, κομματικά επιτελεία χειραγωγούν τα Πανεπιστήμια.

Η Πολιτεία που έχει αποφασίσει, καθώς φαίνεται, να επιτρέψει την εγκατάσταση Ιδιωτικών Πανεπιστημίων, ας κάνει μερικές κινήσεις προνοητικές και γενναίες, μέσα από το Νόμο που επεξεργάζεται. Ας διαθέσει τα έσοδα από τη λειτουργία των Ιδιωτικών Πανεπιστημίων υπέρ της Παιδείας, ώστε να φθάσει στο 5% του ΑΕΠ. Ας καθιερώσει αυστηρά, ενιαία και ουσιαστικά κριτήρια λειτουργίας και αξιολόγησης, τόσο στα Δημόσια, όσο και στα Ιδιωτικά ΑΕΙ, ώστε να μην μπορούν τα Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών να μετατραπούν σε «Πανεπιστήμια Ευκαιρίας». Ας κατοχυρώσει επιτέλους την αυτοδιοίκηση των ΑΕΙ. Είναι μία πολιτική επιλογή μείζονος σημασίας. Όχι μόνον για το παρόν, αλλά κυρίως για το μέλλον του τόπου. Η εκπαίδευση ποιότητας και η εξειδίκευση θα μας σώσουν μέσα στον παγκόσμιο ανταγωνισμό.

Για την Επιτροπή Σύνταξης

Αντώνης Ρασιδάκης

Το εξώφυλλο του τεύχους

Ο Οδυσσέας περνά από το νησί των Σειρήνων

Ετρουσκική σαρκοφάγος από τη Volterra (2ος αιώνας π.Χ.)
Αρχαιολογικό Μουσείο Φλωρεντίας.

Από το θαυμάσιο βιβλίο του Δ. Γαρουφαλή 'Οδύσσεια: Ένα Ταξίδι στη Μεσόγειο του Μύθου', Εκδόσεις Μίλητος, 2005.